

KVARTALNI IZVEŠTAJ TRŽIŠTA RADA

PIT Q2 2026 izveštaj

Poslovna informatika (PIN) / Poslovne informacione tehnologije (PIT)

Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu

DATUM ISTRAŽIVANJA

15. maj 2026

STATUS

Q2 2026 BASELINE

PERIOD

april - jun 2026

SMER

PIN / PIT

Pregledno formatiran izveštaj na osnovu priloženog Markdown dokumenta. Sadržaj iz izvornog dokumenta je zadržan.

Kvartalno istraživanje tržišta rada — Q2 2026 (april-jun)

Smer: Poslovna informatika (PIN) / Poslovne informacione tehnologije (PIT) —
Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Δ-SEKCIJA: ŠTA SE PROMENILO OD PROŠLOG KVARTALA (Q2 2026 BASELINE)

1. PREGLED TRŽIŠTA RADA

- 1.1 Aktuelne pozicije za PIN/PIT profil — rangirano po regionalnoj frekvenciji
- 1.2 Dominantne industrije koje zapošljavaju PIN/PIT profile (Q2 2026, regionalno)
- 1.3 Tipične odgovornosti za PIN/PIT profil

2. TECHNICAL STACK [HARD SKILLS] — rang lista za Q2 2026

3. AI & AUTOMATION INTEGRATION

4. DOMAIN & SOFT SKILLS

5. SERTIFIKACIJE I MICRO-CREDENTIALS — 8 najkorisnijih za PIN/PIT (Q2 2026)

6. SKILL GAP ANALIZA — tabelarno

7. ZAKLJUČAK ZA STUDENTE

- 7.1 Tri REALNE putanje (sigurni prvi posao za prosečnog PIN/PIT diplomca)
- 7.2 Tri AMBICIOZNIJE putanje (za top 20–30% smeru)
- 7.3 Plan učenja po mesecima (od jula 2026 do januara 2027)
- 7.4 Preporučeni portfolio (3 obavezna projekta)
- 7.5 LinkedIn headline (3 template-a po putanji)
- 7.6 CV preporuke
- 7.7 Nazivi pozicija za pretragu (RS/HR/regionalno)

8. FINALNA PREPORUKA ZA NASTAVNI TIM PIT MODULA

- 8.1 Strateška dijagnoza
- 8.2 Kurikulumske implikacije — preporuke za FY 2026/27
- 8.3 Pozicioniranje smeru
- 8.4 Šta meriti naredna 2 kvartala (Q3 i Q4 2026) za potrebe revizije strategije

Kvartalno istraživanje tržišta rada – Q2 2026 (april-jun)

Smer: Poslovna informatika (PIN) / Poslovne informacione tehnologije (PIT) — Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Datum istraživanja: 15. maj 2026 | **Status:** Q2 2026 — BASELINE izveštaj (prvi u novom kvartalnom ciklusu)

Δ-SEKCIJA: ŠTA SE PROMENILO OD PROŠLOG KVARTALA (Q2 2026 BASELINE)

Ovo je prvi izveštaj u novom kvartalnom ciklusu, pa nema neposrednog poređenja sa prethodnim kvartalom. Umesto Δ-promena beležimo **referentne tačke koje će se meriti u Q3 i Q4 2026:**

- **Adopcija AI alata kod programera (Stack Overflow Developer Survey 2025):** 84% koristi ili planira da koristi AI alate, [Medium](https://medium.com/@sumit_m/5-takeaways-from-the-2025-stack-overflow-developer-survey-332afe1d8af3) (https://medium.com/@sumit_m/5-takeaways-from-the-2025-stack-overflow-developer-survey-332afe1d8af3) 51% profesionalnih programera dnevno; [ShiftMag](https://shiftmag.dev/stack-overflow-survey-2025-ai-5653/) (https://shiftmag.dev/stack-overflow-survey-2025-ai-5653/) [Stack Overflow](https://survey.stackoverflow.co/2025/ai) (https://survey.stackoverflow.co/2025/ai) ali poverenje pada — samo 29% veruje rezultatima [Medium](https://medium.com/@sumit_m/5-takeaways-from-the-2025-stack-overflow-developer-survey-332afe1d8af3) (https://medium.com/@sumit_m/5-takeaways-from-the-2025-stack-overflow-developer-survey-332afe1d8af3) [Stack Overflow](https://survey.stackoverflow.co/2025/ai) (https://survey.stackoverflow.co/2025/ai) (sa preko 40% prethodne godine). 66% navodi „skoro tačni, ali ne sasvim” odgovore kao glavnu frustraciju. [ShiftMag](https://shiftmag.dev/stack-overflow-survey-2025-ai-5653/) (https://shiftmag.dev/stack-overflow-survey-2025-ai-5653/) [Stack Overflow](https://survey.stackoverflow.co/2025/ai) (https://survey.stackoverflow.co/2025/ai)
- **Agentic AI još NIJE mainstream:** 52% programera ili ne koristi agente ili koristi samo prostije copilote; 38% nema plan da ih usvoji. [LinearB](https://linearb.io/blog/stack-overflow-2025-developer-survey-autonomy-ai-trust) (https://linearb.io/blog/stack-overflow-2025-developer-survey-autonomy-ai-trust) [Stack Overflow](https://survey.stackoverflow.co/2025/) (https://survey.stackoverflow.co/2025/) Daily upotreba agenata 14,1%. [ADTmag](https://adtmag.com/blogs/watersworks/2026/01/stack-overflow-survey.aspx) (https://adtmag.com/blogs/watersworks/2026/01/stack-overflow-survey.aspx)
- **Junior tržište pod pritiskom:** ulazne pozicije u IT u SAD pale ~35% u 18 meseci (Revelio Labs); [World Economic Forum](https://www.weforum.org/stories/2026/03/how-ai-is-changing-the-nature-of-entry-level-work/) (https://www.weforum.org/stories/2026/03/how-ai-is-changing-the-nature-of-entry-level-work/) u Francuskoj IT zaposlenost mlađih od 30 pala 7,4% u Q4 2025 (INSEE, [TurboResume](https://turboresume.ai/en/blog/is-ai-destroying-entry-level-jobs-2026/) (https://turboresume.ai/en/blog/is-ai-destroying-entry-level-jobs-2026/) mart 2026); Harvard studija (feb 2026) — junior zaposlenost pala 9–10% u firmama koje su usvojile GenAI, dok je senior stabilna. [TurboResume](https://turboresume.ai/en/blog/is-ai-destroying-entry-level-jobs-2026/) (https://turboresume.ai/en/blog/is-ai-destroying-entry-level-jobs-2026/)
- **Regionalni snapshot (LinkedIn RS, maj 2026):** 86 oglasa za „Business Analyst” u Srbiji, 109 „Junior Business Analyst”, 153 SAP-povezana oglasa, [LinkedIn](https://rs.linkedin.com/jobs/sap-jobs?countryRedirected=1) (https://rs.linkedin.com/jobs/sap-jobs?countryRedirected=1) 23 čisto „SAP Consultant”, [LinkedIn](https://rs.linkedin.com/jobs/sap-consultant-) (https://rs.linkedin.com/jobs/sap-consultant-

jobs?countryRedirected=1) ~290 BA oglasa preko agregatora (Jooble). Helloworld.rs aktivno objavljuje 5–10 QA pozicija nedeljno (od toga 2–3 Junior).

- **BI ekosistem:** Power BI 18. godinu zaredom Gartner Leader; [Intuitionlabs](https://intuitionlabs.ai/pdfs/tableau-vs-power-bi-bi-platform-market-analysis-comparison.pdf) (<https://intuitionlabs.ai/pdfs/tableau-vs-power-bi-bi-platform-market-analysis-comparison.pdf>) [Cert Demand](https://certdemand.com/guides/power-bi-pl300-guide) (<https://certdemand.com/guides/power-bi-pl300-guide>) market share Power BI ~22%, Tableau ~17%. [Dumpsgate](https://dumpsgate.com/is-power-bi-certification-worth-it/) (<https://dumpsgate.com/is-power-bi-certification-worth-it/>) Microsoft Fabric + Copilot postaju zvanični standard za PL-300 i DP-600 karijernu putanju.
- **SAP S/4HANA migracija:** ~39% originalnih ECC kupaca već migriralo do kraja 2024 (Gartner); >40% i dalje na legacy nakon 2027 maintenance deadline-a [IgniteSAP](https://ignitesap.com/sap-ewm-careers-in-2026/) (<https://ignitesap.com/sap-ewm-careers-in-2026/>) — što znači da pipeline juniorskih konsultantskih projekata traje minimum do 2030.

Šta meriti u Q3 2026: (1) Da li broj juniorskih oglasa u RS/HR pada ili stagnira; (2) procenat oglasa koji eksplicitno traže „AI tool fluency / prompt engineering“; (3) udeo RAG/agent AI u juniorskim BA/Analyst oglasima (trenutno bazno blizu 0%); (4) Power BI Copilot/Fabric pomeni u oglasima; (5) udeo SAP S/4HANA spram klasičnih ERP oglasa.

1. PREGLED TRŽIŠTA RADA

1.1 Aktuelne pozicije za PIN/PIT profil — rangirano po regionalnoj frekvenciji

Visoka frekvencija (Srbija/Balkan, sigurni prvi poslovi): - **Junior Business Analyst / IT Business Analyst** — najbrojniji ulaz; Hyperoptic, sa.global, Wiener Städtische, Erste Bank, Robert Bosch, EPAM, Endava. Tipično: prikupljanje zahteva, BRD/FRD dokumentacija, JIRA/Confluence, osnovna SQL pretraga, Power BI/Excel reporting. - **Junior Data / BI / Reporting Analyst** — Ball Packaging, Strabag BRVZ, M Plus, Syneos Health (Data & Reporting Systems – Power BI). [Jooble](https://rs.jooble.org/posao-business-analyst/Beograd) (<https://rs.jooble.org/posao-business-analyst/Beograd>) SQL je gotovo univerzalan filter (>80% oglasa). - **Junior QA / Manual Tester / Software Tester** — Helloworld aktivno; SKS365 (Junior QA Automation Engineer Beograd), [SmartRecruiters](https://jobs.smartrecruiters.com/SKS365/743999759851104-junior-qa-automation-engineer) (<https://jobs.smartrecruiters.com/SKS365/743999759851104-junior-qa-automation-engineer>) Holycode, MMDSmart. Plate oglašene 800–900 EUR neto za Junior CMS QA (Remote, [HelloWorld.rs](https://www.helloworld.rs/oglas-za-posao/qa) (<https://www.helloworld.rs/oglas-za-posao/qa>) maj 2026). - **Business Operations / Process Analyst** — više postavljenih oglasa u Q2 2026; ulazak preko Excel + SQL + procesnog mišljenja.

Srednja frekvencija — perspektivni pravci: - **Junior ERP / SAP Functional Consultant** — manji broj ali stabilan: SAP DC Zagreb (PMO Junior Consultant), [SAP](https://jobs.sap.com/job/Zagreb-Project-Management-Office-(Junior)-Consultant-10000/1289927301/) ([https://jobs.sap.com/job/Zagreb-Project-Management-Office-\(Junior\)-Consultant-10000/1289927301/](https://jobs.sap.com/job/Zagreb-Project-Management-Office-(Junior)-Consultant-10000/1289927301/)) sa.global (D365), ERP Business Analyst (Stara Pazova). [LinkedIn](https://rs.linkedin.com/jobs/business-analyst-jobs?countryRedirected=1) (<https://rs.linkedin.com/jobs/business-analyst-jobs?countryRedirected=1>) Globalni SAP konsultantski market raste sa 16,47 mlrd USD (2025) ka 18,08 mlrd USD (2026); CAGR 9,8%. [Business Research Insights](https://www.businessresearchinsights.com/market-reports/sap-consulting-market-121265) (<https://www.businessresearchinsights.com/market-reports/sap-consulting-market-121265>) - **CRM / Salesforce Business Analyst** — primetan rast u beogradskim oglasima u Q2 2026. - **Implementation / Application Consultant** (banking core systems, T24, HRIS/SuccessFactors).

Niska frekvencija na Balkanu (ali strateški važna): - AI Business Analyst / AI Transformation Analyst — vrlo retko kao zaseban juniorski naziv u Srbiji; češći u inostranim remote oglasima. - **RAG/Agentic AI Engineer** — globalno: 1.000+ oglasa (ZipRecruiter), gotovo svi mid-senior, prosečna plata \$58–118k za “AI RAG”, [ZipRecruiter](https://www.ziprecruiter.com/Jobs/Ai-Rag) (https://www.ziprecruiter.com/Jobs/Ai-Rag) \$200k+ za senior; [KORE1](https://www.kore1.com/hire-rag-engineers-2026/) (https://www.kore1.com/hire-rag-engineers-2026/) **regionalno ne predstavlja realistično prvo zaposlenje za PIN/PIT diplomca.** - **Revenue Operations / Product Operations Analyst** — pojavljuju se u međunarodnim remote SaaS firmama, manje u domaćem oglašavanju.

1.2 Dominantne industrije koje zapošljavaju PIN/PIT profile (Q2 2026, regionalno)

- Banking & Insurance** — Erste, Hyperoptic finansije, Wiener Städtische, Core Banking BA pozicije, T24 tester.
- Consulting & IT services** — EPAM (Beograd/Novi Sad), [EPAM](https://www.epam.com/careers/locations/serbia) (https://www.epam.com/careers/locations/serbia) Endava, GET, Adacta, Asseco SEE; SAP partneri (s.global, Camelot, ASW).
- E-commerce, retail, BPO** — M Plus, FabHer LLC, retail BA oglasi (Croatia: maloprodaja).
- SaaS i tech proizvodi** — gaming (Wargaming/World of Tanks), iGaming (SKS365, Growe, Sporty Group), enterprise SaaS (Acumatica, Storyblok).
- Pharma i healthcare** — Syneos Health (više Beograd-baziranih analitičkih uloga), PLIVA HR.
- Manufacturing i logistika** — Ball, Bosch, Strabag, Schwarz IT (Lidl).

1.3 Tipične odgovornosti za PIN/PIT profil

Prikupljanje i analiza poslovnih zahteva; pisanje user storija; SQL upiti nad postojećim bazama; dizajn i održavanje Power BI dashboardova; KPI reporting; UAT i regresijsko testiranje; konfiguracija/customizacija ERP modula; mapiranje procesa (BPMN); komunikacija sa stakeholderima; dokumentacija u JIRA/Confluence; podrška implementaciji SAP/CRM/HRIS rešenja.

2. TECHNICAL STACK [HARD SKILLS] — rang lista za Q2 2026

Rang	Alat / tehnologija	Frekvencija u regionalnim oglasima	Pozicije gde je najvažnija	U PIN/PIT kurikulumu	Gap
1	SQL (osnovni JOIN, agregacije, podupiti)	~80% data/BI/BA oglasa	Data Analyst, BI Analyst, BA, QA, ERP	DA , MySQL + relaciono modelovanje	Nizak
2	Excel napredni (pivot, Solver, lookup, scenario)	~75% BA/analyst	BA, Reporting, Ops	DA , eksplicitno	Nizak

Rang	Alat / tehnologija	Frekvencija u regionalnim oglasima	Pozicije gde je najvažnija	U PIN/PIT kurikulumu	Gap
3	Power BI (Power Query + DAX)	~50% data/BI, raste	BI Analyst, Reporting	DA , eksplicitno	Nizak-srednji (DAX dubina)
4	Jira / Confluence / Agile (Scrum, Kanban)	~70% BA/QA	BA, QA, PM	DA , kroz Razvoj softvera	Nizak
5	ERP koncepti (SD/MM/FI/HCM) + SAP S/4HANA	~25% (specijalizovano, ali rastuće)	ERP/SAP Consultant, ERP BA	DA , jedinstveno za smer	Srednji (S/4HANA novitet, hands-on)
6	Python (osnove, pandas-light, REST)	~40% (analyst), 70% (data eng)	Data Analyst, automation, AI BA	DA , Flask + osnove	Srednji (pandas, automatizacija)
7	Manual testing fundamentals + ISTQB znanja	~35% QA oglasa	QA Tester, BA-QA hibridi	Delimično (testiranje u Razvoju softvera)	Srednji
8	Postman / REST API basics	~50% QA i implementation	QA, Implementation Consultant	Delimično	Srednji
9	Tableau	~15% (manjinski)	Data Analyst (multi-tool firme)	NE	Srednji , opcioni
10	Power Platform (Power Automate, Power Apps)	Rastuće, ~20%	Process/ automation, AI BA	NE direktno	Srednji
11	Azure / AWS osnove (AZ-900 nivo)	~30% i raste	Sve uloge u cloud-first firmama	Cloud osnove DA	Srednji
12	Java OOP	~30% u QA Automation, dev	Junior dev/QA Automation	DA	Nizak za osnove
13	MongoDB / NoSQL osnove	~15%	Data eng, full-stack	DA (PyMongo)	Nizak
14	JavaScript / DOM osnove	~25% (front-leaning BA, e-commerce)	E-commerce, AI integration	DA	Nizak
15	AI alati (ChatGPT, Copilot, Gemini API)	Sve češće „nice to have”	Sve role	DA (Elektr. poslovanje i VI)	Nizak — postaje očekivanje
16	RAG / vektorske baze / LangChain / agentic AI	<2% juniorskih oglasa regionalno; senior fokus globalno	AI Engineer (mid-senior)	NE	Visok , ali nije nužno za PIN/PIT junior
17	Data engineering (Airflow, dbt, Spark)	~10% (data-heavy firme)	Data Engineer	NE	Visok , advanced track

Rang	Alat / tehnologija	Frekvencija u regionalnim oglasima	Pozicije gde je najvažnija	U PIN/PIT kurikulumu	Gap
18	Selenium / Cypress / Playwright (automation QA)	~40% QA oglasa	QA Automation	NE	Srednji

Ključni zaključak za stack: Studentski profil pokriva 13 od 18 najtraženijih elemenata. Glavni nedostaci su (a) napredna DAX/Fabric ekspertiza, (b) cloud osnove, (c) automation testing tooling, (d) production-grade AI inženjering — što i nije realan junior zahtev.

3. AI & AUTOMATION INTEGRATION

Dijagnoza Q2 2026: AI prompt engineering i upotreba GenAI alata POSTAJU PODRAZUMEVANI deo skoro svih business/tech rola, NE više diferenciator. Microsoft Work Trend Index 2025 (anketa 31.000 radnika u 31 zemlji) [Microsoft](https://www.microsoft.com/en-us/worklab/work-trend-index/2025-the-year-the-frontier-firm-is-born) (https://www.microsoft.com/en-us/worklab/work-trend-index/2025-the-year-the-frontier-firm-is-born) uvodi koncept „Frontier Firm” — 82% lidera kaže da je 2025/2026 prelomna godina, 81% očekuje moderate/extensive integraciju agenata u narednih 12–18 meseci. [Microsoft](https://www.microsoft.com/en-us/worklab/work-trend-index/2025-the-year-the-frontier-firm-is-born) (https://www.microsoft.com/en-us/worklab/work-trend-index/2025-the-year-the-frontier-firm-is-born) 47% lidera planira upskilling postojeće radne snage kao top prioritet. [Microsoft EMEA](https://news.microsoft.com/source/emea/features/microsofts-2025-work-trend-index-report-reveals-the-rise-of-the-frontier-firm-marking-a-new-era-of-workforce-dynamics/) (https://news.microsoft.com/source/emea/features/microsofts-2025-work-trend-index-report-reveals-the-rise-of-the-frontier-firm-marking-a-new-era-of-workforce-dynamics/)

Coursera (kroz WEF izveštaj) beleži 3,2 miliona GenAI prijava u 2024 — 6 prijava po minuti. [Coursera](https://blog.coursera.org/wef-future-of-jobs-report-2025/) (https://blog.coursera.org/wef-future-of-jobs-report-2025/) Najtraženije teme su **prompt engineering, trustworthy AI practices, AI alati u Excel-u.**

Šta NIJE postalo junior standard u Q2 2026: - RAG, vektorske baze (Pinecone, pgvector, Weaviate), function calling, structured output, multi-agent orkestracija (LangGraph, CrewAI, AutoGen) — globalni oglasi gotovo isključivo mid-senior, plate \$155k–\$290k [KORE1](https://www.kore1.com/hire-rag-engineers-2026/) (https://www.kore1.com/hire-rag-engineers-2026/) (Kore1, ZipRecruiter). U Srbiji/Balkanu virtualno nedostupno kao prvi posao. - **Agentic AI patterns** — 38% programera u svetu nema plan da ih koristi [LinearB](https://linearb.io/blog/stack-overflow-2025-developer-survey-autonomy-ai-trust) (https://linearb.io/blog/stack-overflow-2025-developer-survey-autonomy-ai-trust) (Stack Overflow 2025); [Stack Overflow](https://survey.stackoverflow.co/2025/) (https://survey.stackoverflow.co/2025/) samo 14% dnevna upotreba agenata. [ADTmag](https://adtmag.com/blogs/watersworks/2026/01/stack-overflow-survey.aspx) (https://adtmag.com/blogs/watersworks/2026/01/stack-overflow-survey.aspx)

Šta JESTE postalo junior očekivanje: - Sposobnost da efektivno koriste **ChatGPT, Copilot, Gemini** za drafting, sumarizaciju, kod-asistenciju, analizu dokumenata - **Prompt engineering disciplina** i sposobnost da prepoznaju gde AI greši (66% developera kaže da AI rešenja „skoro tačna ali ne baš”) [ShiftMag](https://shiftmag.dev/stack-overflow-survey-2025-ai-5653/) (https://shiftmag.dev/stack-overflow-survey-2025-ai-5653/) [Stack Overflow](https://survey.stackoverflow.co/2025/ai) (https://survey.stackoverflow.co/2025/ai) - Razumevanje **EU AI Act**, etika AI, governance (sve češće u JD-jevima EU firmi) - **Power BI Copilot** i Microsoft Fabric AI integracije — direktna nadogradnja na postojeću PL-300 putanju - Sposobnost integracije AI API-ja u poslovne aplikacije (već pokriveno u predmetu Elektronsko poslovanje i veštačka inteligencija — Gemini + Flask)

Strateški zaključak: Postojeće znanje iz kursa Elektronsko poslovanje i veštačka inteligencija — prompt engineering, chatbotovi, sentiment analiza, prediktivna/preskriptivna analitika, generativni AI, integracija API-ja, EU AI Act — pokriva tačno onaj sloj kompetencija koji tržište počinje da očekuje kao baseline od svakog junior knowledge worker-a. To je strateški izvanredno pozicioniranje.

4. DOMAIN & SOFT SKILLS

WEF Future of Jobs Report 2025 (1.000+ poslodavaca, [World Economic Forum](https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/)) 14M radnika, [World Economic Forum](https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/) 55 ekonomija) [World Economic Forum](https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/) — top 10 veština u porastu do 2030:

1. **AI i big data** — najbrže rastuća veština
2. Networks i cybersecurity
3. Technological literacy
4. **Creative thinking** (kreativno mišljenje)
5. Resilience, flexibility i agility
6. **Curiosity i lifelong learning**
7. Leadership i social influence
8. Talent management
9. **Analytical thinking** — i dalje #1 esencijalna (70% poslodavaca) [Libertify](https://www.libertify.com/interactive-library/wef-future-of-jobs-report-2025/)
10. Environmental stewardship

39% core veština radnika će se promeniti do 2030 [World Economic Forum](https://www.weforum.org/stories/2025/01/future-of-jobs-report-2025-jobs-of-the-future-and-the-skills-you-need-to-get-them/) (smanjenje sa 44% u 2023 [World Economic Forum](https://www.weforum.org/stories/2025/01/future-of-jobs-report-2025-jobs-of-the-future-and-the-skills-you-need-to-get-them/)) — što sugeriše stabilizaciju, ne pojačanje disruption-a). 63% poslodavaca navodi skill gap kao glavnu barijeru transformaciji; [Libertify](https://www.libertify.com/interactive-library/wef-future-of-jobs-report-2025/) 85% planira upskilling kao primarnu strategiju. [Libertify](https://www.libertify.com/interactive-library/wef-future-of-jobs-report-2025/)

Soft skills koji se direktno traže u regionalnim oglasima za PIN/PIT pozicije:

Komunikacija na engleskom (B2+) — uslov ~95% oglasa - Stakeholder management i sposobnost prevoda između biznisa i IT-ja — esencija BA role - Prezencione veštine i data storytelling (BI/Reporting role) - Strukturisano rešavanje problema (case-style razmišljanje — naročito u consulting firmama Deloitte/KPMG/EY/PwC) - Sklonost ka procesnoj disciplini (ERP/SAP role)

Domain expertise koji multiplicira vrednost PIN/PIT diplome: - Finansije i računovodstvo (FI Challenge iz SAP-a daje preimućstvo) - Maloprodaja i e-commerce - Logistika i SCM (MM/MM moduli) - HR procesi (SuccessFactors trend) - Bankarstvo i osiguranje

5. SERTIFIKACIJE I MICRO-CREDENTIALS — 8 najkorisnijih za PIN/PIT (Q2 2026)

#	Sertifikat	Cena	Vreme pripreme	ROI procena	Kome	Komentar
1	Microsoft PL-300 (Power BI Data Analyst)	\$165	4–6 nedelja Power BI Consulting (https://powerbiconsulting.com/blog/power-bi-certification-pl300-complete-guide-2026)	VRLO VISOK — 10–15% salary premium, Pass IT Exams (https://passitexams.com/articles/pl-300-certification-worth/) TechCanvass (https://businessanalyst.techcanvass.com/power-bi-certification-guide/) gotovo univerzalni filter	Svi PIN/PIT	„Zlatni standard“ za BI; valid 1 god, Power BI Consulting (https://powerbiconsulting.com/blog/power-bi-certification-pl300-complete-guide-2026) besplatna renewal Learn (https://learnigroup.com/en/blog/power-bi-training-certifications-career-paths-april-2026)
2	Microsoft AZ-900 (Azure Fundamentals)	\$99	2–3 nedelje	VISOK za male troškove	Svi koji ciljaju enterprise	Brz dobitak, signalizira cloud literacy
3	Microsoft AI-900 (AI Fundamentals)	\$99	2 nedelje	VISOK — sinergija sa kursom EP i VI	Svi PIN/PIT	Validira AI koncepte koje već znaju
4	Microsoft DP-900 (Data Fundamentals)	\$99	2 nedelje	VISOK	Data/BI putanja	Dobra dopuna PL-300
5	Microsoft DP-600 (Fabric Analytics Engineer)	\$165	8–10 nedelja	SREDNJE-VISOK , raste	Posle PL-300, za napredni BI	Microsoft Fabric je strateški prioritet
6	ISTQB Foundation Level (CTFL)	~€200	4 nedelje	VISOK za QA putanju	QA aspiranti	Tržišni standard za QA juniore
7	SAP Learning Hub (S/4HANA) + open SAP kursevi	Učlanjenje + zvanični „SAP Certified Associate“ \$500+	3–6 meseci	VISOK za ERP putanju	ERP aspiranti	Posebno SD/MM/FI moduli; jedinstveno za PIN/PIT
8	Google Data Analytics Professional Certificate (Coursera)	\$49/mo, ~6 meseci	3–6 meseci	SREDNJE kao prvi entry	Prelaz iz nepovezanih osnova	Više za portfolio nego za signaliziranje

Pomenuti ali sa nižim prioritetom za PIN/PIT: AWS CLF-C02 (ako firma traži AWS); IIBA ECBA (korisno, ali manje prepoznatljivo regionalno od ISTQB); Postman API Fundamentals Student Expert (besplatno, dobro za CV ali nije diferencijator); Scrum PSM I (~\$200, vredni posle prve role). DeepLearning.AI specijalizacije i Microsoft AI-102 — ambiciozne, ne neophodne za PIN/PIT junior nivo.

6. SKILL GAP ANALIZA – tabelarno

Oblast	Znanje studenata PIN/PIT	Zahtev tržišta (Q2 2026)	Gap	Kako zatvoriti (3-6 meseci)	Portfolio projekat
SQL	MySQL, JOIN, agregacije, podupiti, normalizacija	SQL kao univerzalni filter; window funkcije, CTE	Nizak	LeetCode SQL 50, StrataScratch	Analiza Northwind/AdventureWorks baze sa CTE/window
Power BI	Power Query, DAX osnove, vizualizacije	DAX dubina, RLS, Fabric/Copilot	Nizak-srednji	PL-300 priprema, Microsoft Learn	End-to-end dashboard za fiktivnu firmu (sales + finansije)
Excel	Pivot, Solver, What-if, Scenario	Power Query u Excel, modeling	Nizak	Self-study	Finacial modeling case
Python za biznis	Flask, SQLAlchemy, Tkinter, PyMongo	pandas, openpyxl, automation skripte	Srednji	Datacamp/ Coursera	Skripta koja iz Excel-a + API-ja popunjava Power BI dataset
ERP / SAP	S/4HANA, SD/MM/ FI/HCM koncepti, FI Challenge	Hands-on customizing, Fiori, BTP osnove	Srednji	openSAP, SAP Learning Hub	„As-is/To-be“ procesna analiza + dokumentacija konfiguracije modula
QA / Testing	Pristup iz Razvoja softvera, JUnit	Test case design, bug reporting, Postman, ISTQB jezik	Srednji	ISTQB CTFL	Test plan + 30 test case-ova za web app + Postman kolekcija
AI alati i prompt eng.	Gemini API, Flask, chatbotovi, prompt eng., EU AI Act	Praktična upotreba ChatGPT/Copilot u radu	Nizak	Već u kurikulumu	Mini AI asistent za poslovni proces (već radi se na predmetu)
RAG / vektorske baze	Nije pokriveno	NIJE junior zahtev regionalno	Visok ali OPCIONI	LangChain + Chroma tutorijal, 1 napredni projekat	RAG chatbot nad PDF dokumentacijom firme (samo ambiciozni track)
Cloud osnove (Azure)	Cloud koncepti iz Poslovne informatike	AZ-900 nivo + Fabric/PBI na Azure	Srednji	AZ-900 priprema	Power BI report deployed kroz Azure
Automation QA (Selenium/ Postman)	Nije pokriveno direktno	Junior QA Automation oglasi	Srednji	Test Automation University (besplatno)	Selenium test suite za 5 user flow-ova
Data eng. (ETL, pipelines)	Big Data osnove	Airflow, dbt — više za data eng putanju	Visok, advanced track	dbt fundamentals (besplatno)	dbt projekat sa GitHub Actions

7. ZAKLJUČAK ZA STUDENTE

7.1 Tri REALNE putanje (sigurni prvi posao za prosečnog PIN/PIT diplomca)

1. **Junior Business Analyst / IT Business Analyst** — najveći broj otvorenih pozicija regionalno, najbolja pokrivenost kurikulumom (SQL, Excel, Power BI, agile, procesno mišljenje, ERP razumevanje). Dopuna: ISTQB ili IIBA ECBA, JIRA hands-on, BPMN basic.
2. **Junior BI / Data / Reporting Analyst** — direktno povezano sa Power BI + SQL + Excel triadom. Dopuna: PL-300, DAX, jedan portfolio dashboard end-to-end.
3. **Junior ERP / SAP Functional Consultant ili Implementation Consultant** — jedinstvena niša gde je PIN/PIT najjači u odnosu na druge fakultete. Tržište raste sa 2027 ECC deadline-om. Dopuna: SAP Learning Hub + jedan modul (najčešće FI ili SD).

7.2 Tri AMBICIOZNIJE putanje (za top 20-30% smeru)

1. **AI Business Analyst / Digital Transformation Associate / AI Tools Specialist** — kombinuje BA fundamentale + AI tečnost stečenu na predmetu EP i VI. Dopuna: 2-3 javna AI projekta, blog o EU AI Act-u, Microsoft AI-900 + AI-102.
2. **Fabric / Advanced BI / Analytics Engineer track** — preko PL-300 → DP-600 → Microsoft Fabric ekspertize. Realno za 6-12 meseci sa fokusiranim ulaganjem.
3. **Junior QA Automation Engineer / API Tester** — postoji na regionalnom tržištu, plate 800-1.000 EUR net za junior nivo. Tražiti: Java OOP iz kurikuluma + Selenium/Postman + ISTQB.

7.3 Plan učenja po mesecima (od jula 2026 do januara 2027)

- **Mesec 1 (jul):** Završiti PL-300 (Power BI) — najveći ROI, najkraći put do CV signal-a.
- **Mesec 2 (avgust):** AZ-900 + DP-900 (~2 nedelje svaki) — dva sertifikata za \$200.
- **Mesec 3 (septembar):** Izabrati specijalizaciju: (A) ISTQB + Postman za QA put, (B) SAP openSAP kurs + 1 modul za ERP put, (C) DP-600 + Fabric za BI put, (D) ECBA + BPMN za BA put.
- **Mesec 4 (oktobar):** Portfolio projekat #1 (end-to-end, GitHub + LinkedIn post).
- **Mesec 5 (novembar):** Portfolio projekat #2 (specijalizovan po putanji).
- **Mesec 6 (decembar):** Mock interviews, networking (Joberty, LinkedIn poruke alumnima), prve prijave.

7.4 Preporučeni portfolio (3 obavezna projekta)

1. **Power BI end-to-end dashboard** — od raw CSV/SQL → Power Query → modeling (star schema) → DAX → 3-page dashboard sa drilldown-om. Tema: prodaja + finansije fiktivne firme.
2. **SQL analitički projekat** — javni dataset (Kaggle), 15+ kompleksnih upita, ER dijagram, README sa biznis zaključcima.

3. **AI-integrirana mini aplikacija** (već se gradi na EP i VI) — proširiti: Flask + Gemini API + sentiment analiza recenzija + Power BI ili Streamlit dashboard sa rezultatima. Ovo direktno odgovara na „AI Business Analyst” / „AI Transformation Associate” nazive pozicija.

7.5 LinkedIn headline (3 template-a po putanji)

- BA put: „Business Analyst | SQL · Power BI · ERP processes · Prompt engineering | EKOF PIT”
- BI put: „BI & Data Analyst | Power BI (PL-300) · DAX · SQL · Microsoft Fabric | EKOF PIT”
- ERP put: „Aspiring SAP Consultant | S/4HANA · SD/FI · Business processes | EKOF PIT”

7.6 CV preporuke

- Vidno istaći sertifikate (Microsoft logoi attract HR ATS filtere).
- „Skills” sekcija strukturisana: Data (SQL, Power BI, DAX, Excel), Programming (Python/Flask, Java, JS osnove), ERP (SAP S/4HANA modules), AI tooling (prompt engineering, Gemini API, Copilot, EU AI Act awareness), Methodology (Agile, Scrum, BPMN).
- 1-2 reda po kursu sa konkretnim deliverable-om, ne nazivom predmeta.
- Portfolio link u headeru (GitHub + Power BI Service public report).

7.7 Nazivi pozicija za pretragu (RS/HR/regionalno)

Junior Business Analyst , IT Business Analyst , Business Systems Analyst , Junior Data Analyst , Junior BI Analyst , Reporting Analyst , Data & Reporting Specialist , Business Operations Analyst , Process Analyst , Implementation Consultant , Application Consultant , Junior ERP Consultant , SAP Junior Consultant , CRM Consultant , Junior QA , Manual QA Tester , Software Tester , Junior Automation QA , Digital Transformation Associate , AI Business Analyst , Business Process Automation Analyst .

8. FINALNA PREPORUKA ZA NASTAVNI TIM PIT MODULA

8.1 Strateška dijagnoza

PIN/PIT smer je u Q2 2026 **strateški izvanredno pozicioniran** za regionalno tržište. Tržište SE ne pomera ka „čistim programerima” — pomera se ka **hibridnim profilima koji razumeju biznis + podatke + AI alate**, što je tačno definicija PIN/PIT-a. Stack Overflow 2025 i Microsoft Work Trend Index 2025 zajedno potvrđuju: agentic AI je još mid-senior teritorija, dok AI fluency (prompt engineering, GenAI alati, AI governance) postaje univerzalna baseline kompetencija — što je PIN/PIT već adresirao kroz Elektronsko poslovanje i veštačku inteligenciju.

8.2 Kurikulumske implikacije — preporuke za FY 2026/27

1. **Power BI pravac — pojačati Fabric/Copilot komponentu.** Microsoft je standardizovao PL-300 + DP-600 putanju oko Microsoft Fabric, [Whizlabs](https://www.whizlabs.com/blog/is-power-bi-worth-learning/) (https://www.whizlabs.com/blog/is-power-bi-worth-learning/) Direct Lake, OneLake. [Whizlabs](https://www.whizlabs.com/blog/is-power-bi-worth-learning/) (https://www.whizlabs.com/blog/is-power-bi-worth-learning/) Dodati 2–4 časa o Fabric arhitekturi i Power BI Copilot demo-u.
2. **SAP modul kao komercijalna prednost.** Studenti koji prođu FI Challenge i hands-on rad sa S/4HANA su u jakoj poziciji za regionalne SAP partnere i Centar usluga (shared service centri). Preporuka: formalizovati partnerstvo sa SAP University Alliance i osigurati pristup S/4HANA cloud edukacionim instancama u 2026/27.
3. **AI predmet — dodati explicit „AI in workplace governance” segment.** EU AI Act i AI risk management postaju zahtev EU poslodavaca; postojeći kurs već adresira osnove — dodati segment o praktičnoj AI governance (model cards, prompt templates u kompanijskim politikama).
4. **NE uvoditi RAG/agentič AI kao obavezni deo kurikuluma za prosečnog studenta.** Ostaviti kao opcionalni napredni izborni predmet ili kao temu master rada. Tržišni signali (regionalno) ne podržavaju to kao junior zahtev u 2026, a opportunity cost po ostalim kompetencijama je visok.
5. **Pojačati cloud osnove (Azure/AWS na AZ-900 nivou)** kroz postojeći predmet Poslovna informatika — 4–6 časova, lab vežba sa Azure portalom.
6. **QA/Testing svest** — uvesti praktične elemente test design-a i ISTQB-stila terminologije u predmet Razvoj softvera; tržište regionalno traži QA juniore i to je legitimna izlazna ruta za PIN/PIT diplomca.
7. **Python za poslovne aplikacije i automatizaciju** — proširiti od Flask + ERP analitički dashboard ka **pandas + openpyxl + REST API integracije** (osnove ETL-a za poslovne potrebe, ne data engineering pravac).
8. **PHP — zadržati ulogu strogo u kontekstu Baza podataka.** Nije aktivni razvojni pravac u regionalnim oglasima 2026.

8.3 Pozicioniranje smera

Naracija koju je smisljeno koristiti u marketing materijalima i razgovorima sa industrijom:

„PIN/PIT producira poslovno-tehničke profile koji govore i jezik biznisa i jezik podataka, sa hands-on AI fluency, SAP S/4HANA ekspoziciju i Microsoft analytics stack kompetencije. To je profil koji Frontier Firms — kako ih definiše Microsoft Work Trend Index 2025 — traže za rolu „agent boss” [Microsoft](https://www.microsoft.com/en-us/worklab/work-trend-index/breaking-down-infinite-workday) (https://www.microsoft.com/en-us/worklab/work-trend-index/breaking-down-infinite-workday) na entry/junior nivou.”

Ova naracija je odbranjiva podacima u Q2 2026 i diferencijatorna u odnosu na (a) FON-ove organizacione naučnike (jači u menadžmentu, slabiji u tehnologiji), (b) ETF/MATF/RAF programere (jači u inženjeringu, slabiji u biznis kontekstu), (c) tradicionalne ekonomske smerove (slabiji u tehničkom layer-u).

8.4 Šta meriti naredna 2 kvartala (Q3 i Q4 2026) za potrebe revizije strategije

- Da li broj juniorskih BA/Data oglasa regionalno raste, stagnira ili pada vs. baseline iz maja 2026.
- Pojavljivanje „AI tool fluency” ili „prompt engineering” kao eksplicitnih bullet pointova u juniorskim oglasima (trenutno ispod 10%).
- Microsoft Fabric / Copilot u Power BI pomeni u juniorskim oglasima.
- Eventualno spuštanje RAG/agentič AI zahteva ka junior nivou (verovatnoća: niska u 2026; prag verovatnoće za reakciju: $\geq 15\%$ juniorskih oglasa).
- Plate juniora za QA Automation i Junior BA u regionu (trenutno bazno: 800–1.000 EUR net za QA, BA varira širi raspon).

Kraj Q2 2026 baseline izveštaja. Sledeći ciklus: Q3 2026 (jul-septembar), poređenje sa ovim baseline-om.